

UCEMS-publieksdag 2019

Vrijheid en Vervolging: Tolerantie in Vroegmodern Europa

Programma

- 12.30 – 13.00 Inloop met koffie en thee
- 13.00 – 13.15 Woord van welkom door **Rozanne Versendaal**
- 13.15 – 13.45 **dr. Martine Veldhuizen**
Kritiek uiten op machthebbers: waarheidssprekers als personages in de eerste gedrukte boeken in het Nederlands (1450-1500)
Vrijheid van meningsuiting bestond niet als recht in de vijftiende eeuw, maar er was wel ruimte om openlijk autoriteiten te bekritisieren. Er bestond zelfs een 'subversieve cultuur' in de Lage Landen en andere delen van Europa: mensen gingen bijvoorbeeld de straat op om hun politieke ongenoegen te uiten. Tegelijkertijd kon dit zwaar worden bestraft, soms zelfs met het doorboren van de tong. In deze lezing ga ik in op de mentaliteit achter dergelijk subversief, gezagsondermijnd spreekgedrag. Aan het woord komen 'waarheidssprekers', personages die verbaal tegen gezag in durven te gaan. Ze maken deel uit van verhalen uit de vroegste Nederlandstalige drukken.
- 13.45 – 14.15 **dr. Karen Hollewand**
Verbannen en vergeten: Hadriaan Beverland en zijn ideeën over seks en zonde
Waarom werd Hadriaan Beverland verbannen uit Holland in 1679? Om antwoord te geven op deze vraag stel ik u voor aan de unieke humanist Beverland en laat ik aan de hand van zijn studies en rechtszaak zien hoe zijn openlijke fascinatie voor het seksuele hem de kop kostte, zelfs in de relatief tolerante Nederlandse Republiek van de zeventiende eeuw.
- 14.15 – 14.35 Studententpresentaties door **Nelleke Tanis en Carmen Verhoeven**

14.35 – 15.00	Pauze
15.00 – 15.30	<p>drs. Steije Hofhuis</p> <p><i>Heksenjacht: een viraal verschijnsel?</i></p> <p>Waarom joegen Europeanen vroeger op heksen? Ondanks vele verklaringspogingen blijft de vraag historici voor raadsels stellen. Hier zal een nieuwe theorie worden uitgetoetst: heksengeloof als darwiniaans geëvolueerd 'viraal' verschijnsel.</p>
15.30 – 16.00	Bronnenparade
16.00 – 16.30	<p>prof. dr. Wijnand Mijnhardt</p> <p><i>Godsdienstterreur, nieuwe werelden en immigratie: over de wortels van de Nederlandse tolerantie</i></p>
16.30 – 17.00	Dankwoord en aansluitende borrel in café Hofman